

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Marci Valerij Martialis Epigram. lib. xiiij. diligenter
emendati**

Martialis, Marcus Valerius

Lugduni, 1518

Liber septimus

[urn:nbn:de:bsz:31-33175](#)

E P I G.

Non detracta cani transfiberina cutis.
Pullus abortiuo nec cum putrescit in ovo,
Amphora corrupto nec iuiciata Garo.
Virus ut hoc alio fallax permutebat odore,
Deposita quoties balned ueste petit.
Pilofro nitet, aut acida latet, oblieta creta,
Aut tegitur pingui tergo, quaterque faba.
Cum bene se tutam per fraudes mille putauit,
Omnia cum fecit, Thaida Thais olet.

De Calpetiano.

Ponuntur semper chrysenda Calpetiano,
Siue foris, seu cum coenat in urbe domi.
Sic etiam in stabulo semper, sic coenat in agro,
Non habet ergo aliud? non habet immo suum.

M.V.MARTIALIS EPIGRAMMATA
LIBER SEPTIMVS.

 CCIPE belligera crudum thoro
ca Mineruæ,
Ipsa Meduseæ quem timet ira Deæ.
Dñuacat hæc, cæsar poterit lorica vocari.
Pectore cū sacro federit, Aegis erit.
In via sarmaticis domini loricæ sagittis,
Et Martis getico tergore fidam magis.
Quam uel ad ætholæ securam cuspidis ictus,
Texit innumeri lubricus unguis apri.
Felix sorte tua, sacrum cui tangere pectus
Fas erit, & nostri mente calere dei.
I comes, & magnos illæsa merere triumphos,
Palmatæq; ducem, sed cito redde, togæ.
Ad Pontilianum.

LIBER. VII.

Cur non mitto meos tibi Pontiliane libellos?
Ne mihi tu mittas pontiliane tuos.

De Opiano.

E fset Castrice cum mali coloris,
Versus scribere cœpit Opianus.

Ad Cæsarem Do.

S i desyderium Cæsar populiq; patrumq;
R espicis, & latiæ gaudia uera toge,
Redde deum uotis poscentibus, inuidet hosti
R oma suo, ueniat laurea multa licet.

T errarum dominum propius uidet ille, tuoq;
T erretur uultu barbarus, & fruitur.

De fama reditus Do.

E quid hyperboreis ad nos conuersus ab oris
A usonias Cæsar iam parat ire uias?
C ertus abest auctor, sed uox hoc nuntiat omnis.
C redo tibi, uerum dicere fama soles.

P ublica uictrices testantur gaudia chartæ,
M artia laurigera cuspide pila uirent.

R ussus Io magnos elamat tibi Roma triumphos,
Inuictusq; tua Cæsar in urbe sonas.

S ed iam letitiae quo sit fiducia maior,
S armaticæ Laurus nuntius ipse ueni.

Ad Cæsarem Do.

H yberna quamuis arctos, & crudis Peuce,
E t unguilarum pulsibus calens Ister,
F ractusq; cornu iam ter improbo Rhenus,
T enet domantem regna perfidæ gentis
T e summe mundi rector, te parens orbis.
A besse nostris non tamen potes uotis.
I lluc & oculis, & animis sumus Cæsar,
A deoq; mentes omnium tenes unus,

E P I G.

Vt ipsa magni turba nesciat Circi
Vtrum ne currat Passerinus, an Tigris.

De reditu Do.

Nunc hilares, si quando, mihi, nunc ludite musæ,
Vitor ab Odrysio redditur orbe deus.

Certa facis populi tu primus uota December.
Iam licet ingenti dicere uoce, uenit.

Felix sorte tua, poteras non cedere Iano,
Gaudia si nobis, quæ dabant ille, dares.

Festa coronatiis ludet conuictiam miles,
Inter laurigeros cum comes ibit equos.

Fas audire iocos, leuiorâq; carmina Cæsar
Sit tibi, si lusus ipse triumphus amat.

De Casselio.

Cum sexaginta numeret Casselius annos,
Ingeniosus homo est, quando disertus erit?
In Olum.

Pædicator Oros, fellat Linus, Ole quid ad te?
De cute quid faciat ille, uel illa sua.

Centenis futuit Matto milibus, Ole quid ad te?
Non tu propterea, sed Matto pauper erit?

In lucem ecenat Sertorius, Ole quid ad te?
Cum liceat tota stertere nocte tibi.

Septingenta Tito debet Lupus, Ole quid ad te?
Assim ne dederis, credideris uel lupo.

Illud dissimulas, ad te quod pertinet Ole.
Quodq; magis curæ conuenit esse tue.

Pro togula debes, hoc ad te pertinet Ole.
Quadrantem nemo iam tibi credet, & hoc.

Vxor mocha tibi est, hoc ad te pertinet Ole.
Poscit iam dotem filia grandis, & hoc.
Dicere quindecies poteram, quid pertinet ad te,

LIB. VII.

Sed quid agas, ad me pertinet Ole nihil.
Ad Pudentem.

Cogis me calamo, manuq; nostra
Emendare meos Pudens libellos,
O quam me nimium probas, amasq;
Qui nis Archetypas habere nugas.

Ad Faustum.

Sic me fronte legat dominus Faustine serena,
Excipiatq; meos qua solet aure iocos,
Vt mea nec iuste quos odit, pagina lesit,
Et mihi de nullo fama rubore placet.

Quid prodest, cupiant cum quidam nostra uideri,
Si qua Lycambeo sanguine tela madent,
Vipereumq; uomant nostro sub nomine uirus,
Qui Phœbi radios ferre, diemq; negant.
Ludimus innocuis uerbis, hoc iuro potentis
Per genium famæ, castalidumq; gregem.
Perq; tuas aures, magni mibi numinis instar
Lector inhumana liber ab inuidia.

De Lycoride.

Dum Tyburtinis albescere collibus audit
Antiqui dentis fusca Lycoris ebur.
Venit in Herculeos colleis, quid Tyburis alti
Aura ualet? paruo tempore nigra redit.

De sua Puella.

Accidit infandum nostræ scelus Aule puellæ,
Amisit lusus, deliciasq; suas,
Non quales teneri plorauit amica Catulli
Lesbia, nequitq; passeris orba sui.
Vel Stellæ cantata meo, quam fleuit, Hiantis,
Cuius in Elysio nigra columba uolat.
Lux mea non capitur nugis, uec amoribus istis,

EPIG.

Nec dominæ pectus talia damna mouent.
Bisdenos puerum numerantem perdidit annos,
Mentula cui nondum sesquipedalis erat.

Ad Arg. in unum puerum.

Quis puer hic nitidis assistit Hiantidos undis,
Et fugit ad dominam Naida, nunquid Hylas?
O bene, quod filia colitur Tirynthius ista,
Et quod amatriceis tam prope seruat aquas.
Securus licet hos fonteis Argine ministres,
Nil faciunt Nymphæ, ne uelit ipse, caue.

Ad Regulum.

Aera domi non sunt, supereft hoc Regule tantum,
Vt tua uendamus munera, nunquid emis?

Ad Bibliothecam Iulij Mar.

Ruris Bibliotheca delicati,
Vicinam uidet unde lector urbem,
Inter carmina sanctiora si quis
Lascivæ fuerit locus Thalidæ,
Hos nido licet inferas, uelimo,
Septem quos tibi misimus libellos
Authoris calamo sui notatos,
Haec illis pretium facit litura.
Attu munere dedicata paruo
Quæ cantaberis orbe nota toto
Pignus pectoris hoc mei tuere
Iuli Biblioteca Martialis,

In Gallam.

Cum tibi sit facies, de qua nec fœmina possit
Dicere, cum corpus nulla litura notet.
Cum te tam rarus cupiat, repeatatq; fututor
Miraris? uitium est non leue Galla tibi.
Accessi quoties ad opus, mistisq; mouemur

L I B . V I L .

I n g u i n i b u s , c u n n u s n o n t a c e t , i p s a t a c e s .
D u s f a c e r e n t u t t u l o q u e r e r i s , & i p s e t a c e r e t ,
O f f e n d o r c u n n i g a r u l i t a t e t u i ,
P e d e r e t e m a l l e m , n a m q ; h o c n e c i n u t i l e d i c i t
S y m m a c h u s , & r i s u m r e s m o u e t i s t a f i m u l .
Q u i s r i d e r e p o t e s t f a t u i p o p y s m a t a c u n n i ,
C u m f o n a t h i c , c u i n o n M e n t u l a , m e n s q ; c a d i t .
D i c a l i q u i d s a l t e m , c l a m o s o q ; o b s t r e p e c u n n o .
E t s i a d e o m u t a e s , d i s c e u e l i n d e l o q u i .

D e F r a g m e n t o A r g u s ,

F r a g m e n t u m , q u o d u l e p u t a s , & i n u t i l e l i g n u m ,
H æ c f u i t i g n o t i p r i m a c a r i n a m a r i s .
Q u a m n e c c y a n e æ q u o n d a m p o t u e r e r u i n æ
F r a n g e r e , n e c S c y t h i c i t r i s t i o r u n d a f r e t i .
S e c u l a u i c e r u n t , s e d q u a m u i s c e s s e r i t a n n i s ,
S a n c t i o r e s t f a l u a p a r u a t a b e l l a r a t e .

I n S a n c t r a m .

N i b i l e e s t m i s e r i u s , n e c g u l o s u s S a n c t r a ,
R e c t a m u o c a t u s c u m r e c u r r i t a d c o e n a m ,
Q u a m t o t d i e b u s , n o c t i b u s c a p t a u i t ,
T e r p o s c i t A p r i g l a n d u l a s , q u a t e r l u m b u m .
E t u t r a n q ; c o x a m l e p o r i s , & d u o s a r m o s ,
N e c e r u b e s c i t p e i e r a r e d e t u r d o ,
E t o s t r e o r u m r a p e r e l u i d o s c i r r o s ,
D u l c i p l a c e n t a f o r d i d a m l i n i m a p p . a m .
I l l i c & u u a e c o l l o c a n t u r o l l a r e s ,
E t p u n i c o r u m p a u c a g r a n a m a l o r u m ,
E t e x c a u d a t e p e l l i s i n d e c e n s u u l u a e ,
E t l i p p a f i c u s , d e b i l i s q ; b o l e t u s .
S e d m a p p a c u m i a m m i l l e r u m p i t u r f u r t i s ,
R o s o s t e p e n t i s p h o n d y l o s f i n u c o n d i t ,
E t d e u o r a t o c a p i t e t u r t u r e m t r ü c u m ,

E P I G.

Colligere longa turpe nec pudet dextra
A nalesta, quicquid e*&* canes reliquerunt,
Nec esculenta sufficit gulæ præda,
Misto lagœnam replet ad pedes uino,
Hæc per ducentas cum domum tulit scalas,
Seq*z* obserata clausit anxius cella,
Gulosus ille, postero die uenit.

De Natali Lucani.

Hæc est illa dies, quæ magni conscia partus,
Lucanum populis, e*&* tibi Polla dedit.
Heu Nero crudelis, nullaq*z* innisior umbra,
Debuit hoc saltē non licuisse tibi.

De Eodem.

Vatis Apollinei magno memorabilis ortu
Lux redit, Aonidum turba fauete sacris.
Hæc meruit, cum te terris Lucane dedisset,
Mixtus Castalia bætis ut esset aquæ.

De Eodem.

Phoebæ ueni, sed quantus eras, cum bella canenti
Ipse dares latiæ plectra secunda lyrae.
Quid tanta pro luce precer, tu Polla maritum
Sæpe colas, e*&* se sentiat ipse coli.

In Maledicu*m*.

Cum Iuuenale meo quæ me committere tentas,
Quid non audebis perfida lingua loqui?
Te fingente nefas, Pyladen odiasset Orestes,
Thesea Pirithoi destituisset amor.
Tu Siculos fratreis, e*&* maius nomen Atridas,
Et Leda poteras dissociare genus.
Hoc tibi pro meritis, e*&* talibus imprecor ausis,
Ut facias illud, quod puto lingua facis.

In Malum Poetam.

Dulcia cum

L I B E R . V I I .

D ulcid cum tantum scribas Epigrammata semper,
E t cerussata candidiora cute.

T illaqz mica salis, nec amari fellis in illis
Gutta sit, o demens uis tamen illa legi.

N ec cibus ipse iuuat mortu fraudatus acetis,

N ec grata est facies, cui gelasinus abest.

I nfanti melimela dato, fatuasqz mariscas.

N am mihi, que nouit pungere, chia sapit.

S ea;onta mittit ad Apollinarem.

A pollinarem conueni meum Scazon,

E t si uacabit, ne molestus accedas,

H oc qualecunqz, cuius aliqua pars ipse est,

D abis, hoc facetum carmen imbundant aures.

S i te receptum fronte uideris tota.

N otio rogabis ut fauore sustentet.

Q uanto mearum scis amore nugarum

F lagret, nec ipse plus amare te possum.

C ontra malignos esse si cupis tutus,

A pollinarem conueni meum Scazon.

De Apro a se occiso.

T uscae glandis A per populator, & ilice multa.

I am piger, & tholæ fama secunda fer.e.

Q uem meus intravit splendenti cuspidi culter,

P reda iaces nostris inuidiosa foci.

P inguecant madidi leto nidore penates,

F lagret & exciso festa culina iugo.

S ed coquus ingentem piperis consumet aceruum,

A ddet & arcano mista falerna garo;

A d Dominum redeas, noster te non capit ignis

C onturbator Aper, uilius esurio.

Ad Fuscum.

S ic Tyburtine crescet tibi silua Diana,

L

E P I G.

Et properet cesum s̄epe redire nemus.
Nec tartessiacis Pallas tua Fusce trapetis
Cedat, & immodici dent bona musta lacus.
Sic forā mirentur, sic te pallatia laudent,
Excolat & geminas plurima palma fores.
Ocia dum mediūs pr̄st̄at tibi parua December,
Excipe, sed certa quos legis aure iocos.
Sicre licet uerum, res est hæc ardua, sed tu
Quod tibi uis dici, dicere Fusce potes.

Ad Testilum puerum.

Testile Victoris tormentum dulce Voconi.

Quo nemo est toto notior orbe puer.

Sic etiam positis formosus amere capillis,

Et placeat uati nulla puella tuo.

Paulisper domini doctos seponere libellos,

Carmina Victori dum lego pauca tuo.

Et Mecenati Maro cum cantaret Alexim,

Nota tamen Marci fusca Melanis erat.

In Celian.

Das Cattis, das Germanis, das Celia Dacis,

Nec Cilicum spernis, Cappadocumq; toros.

Et tibi de pharia Memphis urbe fututor

Nauigat, a rubris & niger Indus aquis.

Nec recutitorum fugis inguina Iudeorum,

Nec te Sarmatico transit Alanus equo.

Qua ratione facis, cum sis Romana puella,

Quod Romana tibi Mentula nulla placet?

Ad Regulum.

Ruuae cortis dues, & tua matrum,

Et flauas medio uapore chias.

Et fœtum querulæ rudem capellæ,

Nec iam frigoribus pares olinas.

L I B E R . VII.

E t canum gelidis olus pruinis
De nostro tibi rure missa credis.
O quam Regule diligenter erras.
N il nostri, nisi me, ferunt agelli.
Quicquid uillicus umber, aut colonus,
A ut tusci tibi, tusculi ue mittunt,
A ut rus marmore tertio notatum,
I d tota mihi nascitur suburra.

Ad Atticum.

A ttice, facundæ renouas qui nomina gentis,
N ec finis ingentem conticuisse domum.
T e pia Cecropiæ comitatur turba Mineruæ,
T e secreta quies, te sophos omnis amat.
A tiuuenes alios fracta colit aure magister,
E t rapit immeritas sordidus unctor opes.
N on pilâ, non follis, non te paganica thermis
P reparat, aut nudi stipitis ictus hebes,
V arâ, nec inietto ceromate brachia tendis.
N on harpasta uagus puluerulenta rapis.
S ed curris niueas tantum prope Virginis undas,
A ut ubi sidonio taurus amore calet.
P er uarias arteis, omnis quibus area seruit
Ludere cum liceat, currere pigritia est.

In Cinnam.

S ordidior coeno cum sit toga, calceus autem
C andidior prima sit tibi Cinnâ niue,
D eicto quid inepte pedes perfundis amictus?
C ollege Cinnâ togam, calceus ecce perit.

Ad Seuerum.

Q uo possit fieri modo Seuere,
V tuir pessimus omnium Charinus
Vnam rem bene fecerit, requiris,

E P I G.

Dicam sed cito, quid Nerone peius?
Quid thermis melius Neronianis?
Non deest protinus ecce de malignis,
Qui sic rancidulo loquatur ore,
Ut quid tu domini, Deiqz nostri
Præfers muneribus nerontanas?
Thermas præfero balneis Cinædi.

In Matronam.

Inguina succinctus nigra tibi seruus aluta
Stat, quoties calidis tota faveris aquis,
Sed meus, ut de me taceam, Lecania seruus
Iudæum nulla sub cute pondus habet,
Sed nudi tecum iuuenesqz, senesqz lauamur.
An sola est serui mentula uera tui?
Ecquid scemineos sequeris matrona recessus,
Secretusqz tua Cunne lauaris aqua?

Ad Stellam.

Cum pluviis, madidumqz Touem perferre negaret,
Et rudis hibernis villa nataret aquis,
Plurima que posset subitos effundere nimbos,
Muneribus uenit tegula missa tuis.
Horridus ecce sonat Boreæ stridore December,
Stella tegis uillam, non tegis agricolam.

Ad Castricum de Theta.

Nostri mortiferum questoris Castrice signum,
Est opera pretium discere Theta nouum.
Exprimeret quoties rorantem frigore nasum,
Letalem iuguli iuss'erat esse notam.
Turpis ab iniuso pendebat stiria naso,
Cum fleret madida fauce December atrox.
Collegæ tenuere manus, quid plura requiris?
Emungimisero Castrice non licuit.

L I B. VII.

De Polyphemo.

Tantus es, & talis nostri Polypheme Seueri,

Vt te mirari possit & ipse Cyclops.

Sed nec Scylla minus, quod si fera monstra duorum

Iunxeris, alterius fiet uterque timor.

De Celio.

Discursus uarios, uagumque mane,

E & fastus, & aue potentiorum.

Cum perferre, patetque iam negaret,

Cepit fingere Celius podagrum.

Quam dum vult nimis approbare ueram,

E & sanas limit, obligatque plantas,

Inceditque gradu laborioso,

Quantum cura potest, & ars doloris,

Desit fingere Celius podagrum.

Epi. patris Hetrusci.

Hic iacet ille senex Augusta notus in aula,

Pectore non humili passus utrungque deum.

Natorum pietas sanctis quem coniugis umbris

Miscuit, Elysum possidet umbra nemus.

Occidit illa prior uiridi fraudata iuuenta,

Hic prope terrenas uidit olympiadas.

Sed festinatis raptum te credidit annis,

Aspergit lachrymas quisquis Hetrusce tuas.

Ad Sempronium.

Cosmicos esse tibi Semproni tucca uideris,

Cosmica semproni tam mala, quam' bona sunt.

Ad Castricum.

Muneribus cupiat si quis contendere tecum,

Audeat hic etiam Castrice carminibus.

Nos tenues in utroque sumus, uincique parati,

Inde sopor nobis, & placet alta quies.

E P I G.

Tam mala cur igitur dederim tibi carmina, queris
Aleinoo nullum poma dedisse putas?

In Cinnam.

Primum est, ut praestes, si quid te Cinna rogabo,
Illud deinde sequens, ut cito Cinna neges.
Diligo præstantem, non odi Cinna negantem,
Sed tu nec præstas, nec cito Cinna negas.

Ad Ouidium.

Maximus ille tuus Ouidi Cæsonius hic est,
Cuius adhuc uultum uiuida cera tenet.
Hunc Nero damnauit, sed tu damnare Neronem
A uisu es, & profugi, non tua fata sequi.
A equora per scyllæ magnus comes exulis isti,
Qui modo nolueras, consulis ire comes.
Si uictura meis mandantur nomina chartis,
Et fas est, cineri me superesse meo.
Audiet hæc præsens, uenturaq; turba, suisce
Illi te, Seneca quod sicut ille suo.

Ad Eudem.

Facundi Seneca potens amicus,
Caro proximus, aut prior Sereno,
Hic est maximus ille, quem frequenti
Felix litera pagina salutat.
Hunc tu per sicas secutus undas,
O nullis Ouidi tacende linguis
Spuristi domini furentis iras.
Miretur Pyladem suum uictustas,
Haesit qui comes exuli parentis.
Quis discrimina comparet duorum?
Haesisti comes exuli Neronis.

Ad Priscum.

Commendare tuum dum uis mihi carmine munus,

L I B . V I I .

Mæonioq; cupis doctius ore loqui,
Excrucias multis pariter me, teq; diebus,
Et tua de nostro prisca Thalia placet.
Dinitibus poteris musas, elegosq; sonanteis
Mittere, pauperibus munera pexa dato.

Ad Licinum.

Doctorum Licini celeberrime summe uirorum,
Cuius prisca graueis lingua reduxit auos,
Kedderis heu quanto fatorum munere nobis
Gustata lethes pene remissus aqua.
Perdiderant iam uota metum, securaq; flebat
Tristitia, & lachrymis iamq; peractus eras.
Non tulit inuidiam taciti regnator auerni,
Et raptas fatis reddidit ipse colos.
Scis igitur, quantas hominum mors falsa querelas
Mouerit, & frueris posteritate tua.
Vnde uelut rapto, fugitiuaq; gaudia carpe,
Perdiderit nullum uita reuersa diem.

De Annio.

Cum mensas habeat fere ducentas,
Pro mensis habet Annus ministros,
Transcurrunt Gabatae, uolantq; lances:
Has uobis epulas habete lauti,
Nos offendimur ambulante coena.

Ad Seuerum.

Parua suburbani munacula mittimus horti,
Faucibus oua tuis, poma Seuere gulæ.

Ad fontem Hiantidos.

Fons dominæ regina loci, quo gaudet Hiantis.
Gloria conspicuæ, deliciumq; domus.
Cum tua tot nucis ornetur ripa ministris,
Et Ganymedeo luceat unda choro,

E P I G.

Quid facit Alcides filius sacratus in ista?

Tam uicina tibi cur tenet antra Deus?

Nunquid Nympha rum notos obseruat amores,

Tam multi pariter ne rapiantur Hyle.

Ad Vrbicum.

Mercari nostras si te piget Vrbice nugas,

Et lasciuia tamen carmina nosse libet.

Pompeium quæras, et nosti forsitan Autum,

Vltoris prima Martis in æde sedet.

Iure madens, uarioq; togæ lunatus in usu,

Non lector meus hic Vrbice, sed liber est.

Sic tenet absentis nostros, cantatq; libellos,

Vt pereat chartis litera nulla meis.

Deniq; si uellet, poterat scripsisse uideri,

Sed famæ mauult ille fauere meæ.

Hunc licet à decima, nec enim satis ante uacabit,

Sollicites, capiet coenula parua duos.

Ille leget, bibe tu, nolis licet, ille sonabit,

Vt, cum iam satis est dixeris, ille leget.

Ad Autum.

Gratum est, qd' Celeri nostros legis Autæ libellos;

Si tamen et Celerem quod legis, Autæ iuuat.

Ille meas genteis, et Celtas rexit Hiberos,

Nec fuit in nostro certior orbe fides.

Maior me tanti reuerentia turbat, et aureis

Non auditoris, iudicis esse puto.

In Umbrum.

O mina misisti mihi saturnalibus Umber

Munera, contulerant quæ tibi quinq; dies.

Bissenos triplices, et dentiscalpia septem,

His comes accessit spongia, mappa, calix.

Semodiusq; fabæ cum uimine picenarum,

LIBER. VII.

Et laetana nigra lagena sapæ.

Paruaq; cum canis uenerunt coctana prunis,

Et libycæ fici pondere testa grauis.

Vix puto triginta nummorum tota fuisse

Munera, quæ grandes octo tulere Syri.

Quanto commodius nullo mihi ferre labore

Argenti potuit pondera quinq; puer.

In Nasidianum.

Semper mane mihi de me mera somnia narras,

Quæ moueant animum, sollicitentq; meum.

Iam prior ad fecem, sed et hæc uindemia uenit,

Exorat noctes dum mihi saga tuas.

Consumpsi salsaq; molas, et turis aceruos,

Decreuere greges, dum cadit agna frequens.

Non porcus, non cortis aues, non oua supersunt.

Aut uigila, aut dormi Nasidiane tibi.

In Chrestum.

Nulli munera Chreste si remittis,

Nec nobis dederis, remiserisq;

Credam te satis esse liberalem,

Sed si reddis Apicio, Lupoq;

Et Gallo, Ticioq;

Lingas non mihi, nam proba, et pusilla est,

Sed que de Solymis uenit perustis

Dannatam modo mentulam tributis.

Ad Rabirium.

Astra, polumq; tua Coepisti mente Rabiri,

Parrhasiam mira qui struis arte domum.

Phidiaco si digna Ioui dare templa parauit,

Has petat a nostro Pisæ tonante manus.

De Achilla.

Castora de Polluce Gabinia fecit Achillam

E P I G.

eq^r domini.

Pyxagathos fuerat, nunc erit Hippodamus.

Ad Gallam.

I am sex, aut septem nupsisti Galla cinædis,

Dum coma te nimium, pexaq; barba inuat.

Deinde experta latus, madidoq; simillima loro

In guina, nec lassa stare coacta manu.

Deseris imbellis thalamos, mollemq; maritum,

Rursus & in similes decidis usq; toros.

Quære aliquem Curios semper fabiosq; loquentem,

Hirsutum, & dura rusticitate trucem.

Inuenies, sed habet tristis quoq; turba cinædos,

D ifficile est, uero nubere Galla uiro.

De Cæciliiano.

Non caenat sine a pro noster Tite Cæcilianus,

B ellum coniuiam Cæcilianus habet.

Ad Iouem.

T arpeice uenerande rector aulæ,

Q uem saluo duce credimus tonantem,

C um uotis sibi quisq; te fatiget,

E t poscat dare, quæ dei potestis,

N il pro me mihi Iuppiter petenti.

N e succensueris, uelut superbo,

T e pro Cæsare debedo rogare,

P ro me debedo Cæsarem rogare.

Ad Cæsarem Do.

A bstulerat totam temerarius insitor urbem,

Inq; suo nullum limine limen erat.

I ussisti tenuis Germanice crescere uicos,

E t modo quæ fuerat semita, facta uia est.

N ullus catenatis pilæ est præcincta lagænis,

N ec prætor medio cogitur ire luto.

S tringitur in densa nec cæca nouacula turba.

LIBER. VII.

Occipat aut totas nigra popina uids.
Tonsor, copo, coquus, lanius sua limina seruant.
Nunc Roma est, nuper magna taberna fuit.

In Amillum.

R eclusis foribus grandeis præcidis Amille,
Et te deprehendi, cum facis ista, cupis.
Ne quid liberti narrent, seruicj paterni,
Et notet obliqua garrulitate cliens.
Non pædicari se qui testatur Amille,
Illud sepe facit, quo d sine teste facit.

De Silio.

P erpetui nunquam moritura uolumina Sili
Qui legis, Et latia carmina digna toga.
Pierios tantum uati placuisse recessus
Credis, Et aonice bacchica certa come?
S acra cothurnati non attigit ante maronis,
Impleuit magni quam Ciceronis opus.
H unc miratur adhuc centum granis hasta uirorum,
H unc loquitur grato plurimus ore cliens.
Postquam bissenis ingentem fascibus annum
Exerat, asserto qui sacer orbe fuit.
E meritos Musis, Et Phœbo tradidit annos,
Proqz suo celebrat nunc Helicona foro.

In Cinnamum.

Q ui tonsor fueras tota notissimus urbe,
Et post hec dominæ munere, factus equus.
Sicaniæ urbes ætnæqz regna petisti
C innam, cum fugeres tristia iura fori.
Qua nunc arte graueis tolerabis inutilis annos?
Quid facit infelix, Et fugitiua quies?
Non rhetor, non grammaticus, ludique magister,
Non Cynicus, non tu! Stoicus esse potes.

E P IG.

V endere nec uocem sicutis, plausumq; theatris.
Q uod superest, iterum Cinname tonsor eris.

In Gargilianum.

L is te bis decimæ numerantem frigora brumæ
Conterit una tribus Gargiliane foris.

A h miser, & demens, uiginti litigat annis
Q uisquam? cui uinci Gargiliane licet?

De Labieno.

H æredem Fabius Labienum ex asse reliquit,
Plus meruisse tamen se, Labienus ait.

In Philenim.

P ædicat pueros tribas Philenis,
E t tentigine scuior mariti
V ndena uorat in die puellas,
H arpago quoq; subligata ludit,
E t flauescit Aphe, graueisq; draucos,
A lternō facili rotat lacerto,
E t putri lutulenta de palestra
V ncti uerbere uapulat magistri,
N ec coenat prius, aut recumbit ante,
Q uam septem uomuit meros deunces,
A d quos fas sibi tunc putat reuerti,
C um Coliphia sexdecim comedit.
Post hac omnia cum libidinatur,
N on fellat, putat hoc parum uirile,
S ed plane medias uorat puellas.
D ü mentem tibi dent tuam Phileni
C unnum lingere, quæ putas uirile.

Ad Ruffum.

C ommendare meas instanti ruffe camenas
P arce precor socero, seria forsan amat.
Q uod si lasciuos admittit & ille libellos,

L I B . VII.

Hæc ego uel Curio, Fabricioq; legam.

De Theophila.

Hæc est illa tibi promissa Theophila Canis,

Cuius Cecropia pectora uoce madent.

Hanc sibi iure petat magni senis altus in hortis,

Nec minus esse suam stoica turba uelit.

Vix opus quodcumq; per istas miseris aureis.

Tam non faemineum, nec populare sapit.

Non tua Parthenis nimium se preferat illi,

Quamvis Pierio sit bene nota choro.

Carmina fингентем Sappho laudauit amatrix,

Castior hocce, & non doctior illa fuit.

In Philenim.

Ipsarum tribadum tribas Phileni

R este quam futuis, uocas amicam.

De Familia Ficosa.

Ficosa est uxor, Ficosus & ipse maritus,

Filia ficosa est, & gener, atq; sacer.

Nec dispensator, nec uillicus ulcere turpi,

Nec rigidus fossor, sed nec arator eget.

Cum sint Ficosi pariter iuuenes q; senes q;

Res mira est, Ficos non habet unus ager.

Ad Paulum.

Gratus sic tibi Paule sit December,

Nec uani triples, breuesq; mappæ,

Nec turris ueniant leues selibræ,

Sed lances ferat, aut scyphos auorum,

Aut grandis reus, aut potens amicus,

Seu quod te potius iuuat, capitq;

Sic uineas Nouiumq;, Publriumq;

Mandris, & uitreo latrone clusos.

Sic palmam tibi de Trigone nudo

E P I G.

V ncta det fauor arbiter corone.
N ec laudet Polybi magis sinistras.
S i quisquam mea dixerit malignus,
A tro carmina quæ madent ueneno,
V t nocem mihi commodes patronam.
Et quantum poteris, sed usq; clamas.
Non scripsit mens ista Martialis.

Ad Maximum.

E squiljs domus est, domus est tibi colle Diuinae,
E ttua patritius culmina'nicus habet.

Hinc uiduæ Cybeles, illinc sacraria Vestæ,
I nde nouum, ueterem prospicis inde Iouenæ.
Dic, ubi conueniam, dic, qua te parte requiram.

Q uisquis ubiq; habitat Maxime, nusquā habitat.

Ad Mercurium.

C yllenes, cœliq; decus facunde minister,
A urea cui torto uirga dracone uiret,
S ic tibi lasciuu non desit copia furti,
S iue cupis Paphien, seu Ganymede cales.

M aternæq; sacris ornentur frondibus idus,

E t senior parca mole prematur diuus.

H unc semper Norbana diem cum coniuge Caro

L æta colat, primis qua coiere toris.

H ic pius antistes sophiæ sua dona ministrat,

H ic te ture uocat fidus & ipse Ioui.

In Anum deformem.

V is futui gratis, cum sis deformis, Anusq;,
R es perradicula est, uis dare, nec dare uis.

Ad Philomosum.

Q uod te diripiunt potentiores,
Per conuiua, porticus, theatra,
E t tecum, quoties ita incidisti,

L I B . V I I .

Gestari iuuat, & iuuat lauari,
Nolito nimium tibi placere,
Delectas Philomuse, non amaris.

I n Tuccam.

E xigis ut nos tristis donem tibi Tucca libellos,
Non faciam, nam uis uendere, non legere.

I n Papilum.

C um saxe tani ponatur cauda lacerti,
Et bene si ecenas conchis imuncta tibi est.
S umen, aprum, leporem, boletos, ostrea, mulos
Mittis, habes nec cor Papile, nec genium.

A d Seuerum.

P otavi modo consulare uinum,
Q uæris quam uetus, atq; liberalis,
I pso consule conditum, sed ipse,
Q ui ponebat, erat Seuere consul.

A d Faustinum.

Q uatenus Odrysios iam pax Romanae triones
Temperat, & tetricæ conticuere tubæ,
H unc Marcellino poteris Faustine libellum
Mittere, iam chartis, iam uacat ille iocis.
S ed si parua tui munuscula quæris amici
Commendar e, ferat carmina nostra puer,
N on qualis getica satiatus lacte iuuencæ
S armatica gelido ludit in amne rota,
S ed mitylenæi roseus mangonis ephæbus,
V el non cæsus adhuc matre iubente laconis
A ttibi captiuo famulus mittetur ab istro,
Q ui tyburtinas pascere possit oues.

A d Lausum.

T riginta toto mala sunt Epigranumata libro,
Si totidem bona sunt, Lause liber bonus est.

D e Menophilo.

E P I G.

M enophili pennem tam grandis fibula uestit,

V t sit comædis omnibus una satis.

H unc ego credideram, nam sepe laudamur in uno,

S ollicitum uoci parcere Flacce sue.

D um ludit media populo spectante palestra,

D elapsa est misero fibula, uerpus erat.

De Eutrapelo.

E utrapelus tonsor dum circuit ora Luperci,

E xpungitq; genas, altera barba subit.

Ad Librum.

D um mea Cæcilio formatur imago Secundo,

S pirat q; arguta picta tabella manu.

I' Liber ad geticam Peucen, Istrumq; tacentem,

H æc loca perdomitis gentibus ille tenet.

P arna dabis caro, sed dulcia dona sodali.

C ertior in nostro carmine uultus erit.

C asibus hic nullis, nullis delebilis annis

Vinet, Apelleum cum morietur opus.

Ad Sabellum.

Q uod non insulse scribis tetrasicha quædam,

D isticha quod belle pauca Sabelle facis,

L ando, nec admiror, facile est, epigrammata belle

S cribere, sed librum scribere, difficile est.

In Sextum.

A d natalitas Dapes uocabar,

E fsem cum tibi Sexte non amicus.

Q uid factum est, rogo, quid repente factum,

P ost tot pignora nostra, post tot annos,

Q uod sum præteritus uetus sodalis?

S ed causam scio, nulla uenit a me

A rgenti tibi libra postulati.

Nec leuis

LIBER. VII.

Nec leuis toga, nec rudes lacerna,
Non est sportula, quae negotiatur.
P oscis munera Sexte, non amicos.
I am dices mihi, uapulet, uocator.

De Se.

S i meus durita gaudet lagopode' Flaccus,
S i fruitur tristi Canius Aethiope.
P ublius exiguae si flagrat amore catellæ,
S i Cronius similem cercopithecon amat.
D electat Marium si perniciosus ichneumon,
P ica salutatrix si tibi Lause placet,
S i gelidum collo necit Glacilla draconem,
L uscinæ tumulum si Thelefina dedit.
B landa cupidinei cur non amet ora labycae
Q ui uidet hæc dominis monstra placere suis?

De Suis Libris.

F ertur habere meos, si uera est fama, libellos
I nter delitias pulchra Vienna suas.
M e legit omnis ibi senior, iuuenisq; puerq;
E tcoram tetrico casta puella uiro.
H oce ego maluerim, quam si mea carmina cantent,
Q ui nilum ex ipso protinus ore bibunt.
Q uam meus Hispano si me Tagus implet auro,
P ascat Cybla meas, pascat hymettos apes.
N on nihil ergo sumus, nec blande murmure linguae
D ecipimur, credam iam puto Lause tibi.

Ad Rosam.

I felix Rosa, mollibusq; sertis
N ostri cinge comas Apollinaris,
Q uas tu nectere candidas, sed olim
S ic te semper amet Venus, memento.

Ad Criticum.

M

E P I G.

Iactat in aequali Matho me fecisse libellum,
Si uerum est, laudat carmina nostra Matho.

A equaleis scribit libros Caluinus, et Umber,
A equalis liber est critice, qui malus est.

A d Iuuenalem.

D e nostro facunde tibi Iuuenal is agello
Saturnalitias mittimus ecce nuces.

C ætera lasciuis donauit poma puellis
M entula custodis luxuriosa dei.

In Baccharam.

S i quid opus fuerit, scis me non esse rogandum.
B is nobis dicis Bacchard, terq die.

A ppellat rigida tristis me uoce Secundus,
Audis, sed nescis Bacchara, quid sit opus.

P enso te coram petitur clareq; palamq;
Audis, sed nescis Bacchara, quid sit opus.

E ssere queror gelidasq; mihi, tritasq; lacernas,
Audis, sed nescis Bacchara, quid sit opus.

H oc opus est subito fias ut fidere mutus,
Dicere ne possis Bacchara, quid sit opus.

Ad Narniam.

N arnia sulphureo quam gurgite candidus amnis
Circuit, ancipiti uix adeunda ingo.

Q uid tam sepe meum nobis abducere Quintum
Te iuuat, et lenta detinuisse mora?

Q uid nomentani causam mihi perdis agelli,
Propter uicinum qui pretiosus erat.

S ed iam parce mihi, nec abutere Narnia Quinto,
Perpetuo liceat sic tibi ponte frui.

De Papilo.

V nguentum fuerat, quod onyx modo parua gerebat
O lfecit postquam Papilus, ecce garum est.

L I B E R . VII.

In Linum.

Bruma est, & riget horridus December,
A udes tu tamen osculo niuali
O mneis obuios hinc, & hinc tenere,
E t totam Line basiare Romam.
Q uid possis grauiusqz, saeuusqz
P ercussus facere, atqz uerberatus.
Hoc me frigore basiet nec uxor,
B landis filia nec ruidis labellis,
S ed tu dulcior, elegantiorqz,
C uius liuida naribus caninis
D pendet glacies, rigetqz barba,
Q ualem forpicibus metit supinis,
T onfor Cynphio Cilix marito,
C entum occurrere malo cunnilingis,
E t gallum timeo minus recentem.
Q uare si tibi sensus est, pudorqz,
H ybernas Line basiationes
I n mensem rogo differas Apriliem.

Epi. Vrbici Pueri.

C onditus hic ego sum bassi dolor Vrbicus infans,
C ui genus, & nomen maxima Roma dedit.
S ex mihi de prima deerant triuteride menses,
R uperunt tetricæ cum mala pensa Deæ.
Q uid species, quid lingua mihi, quid profuit etas?
D a lachrymas tumulo, qui legis ista, meo.
S ic ad lethæas, nisi Nestore senior, undas
N on eat, optabis, quem superesse tibi.

Ad Librum suum.

N osti si bene Cæsium libelle
M ontane decus Umbriæ Sabinum
A uili municipem mei Pudentis,

M ii

E P I G.

Illi tū dabis hæc uel occupato,
Instent mille licet, premantq; curæ;
Nostris carminib; tamē uadabit,
Nam me diligit ille, proximumq;
Turni nobilib; leget libellis.
O quantum mihi noninis paratur.
O que gloria, quam frequens amator,
Te conuiua, te forum sonabit.
A edes, compita, porticus, tabernæ.
Vn i mitteris, omnibus legeris.

Ad Castorem.

O mnid castor emis, sic fiet ut omnid uendas.

Ad Crispinum.

Sic placidum uideas semper Crispine Tonantem,
Nec te Roma minus, quam tua Memphis amet.
Carmina parrhasia si nostra legentur in aula,
Namq; solent sacerd Cæsaris aure frui,
Dicere de nobis, ut lector candidus, audet,
Temporibus præstat non nihil iste tuis.
Nec Marso nimium minor est, doctoq; Catullo.
Hoc satis est, ipsi cætera mando deo.